

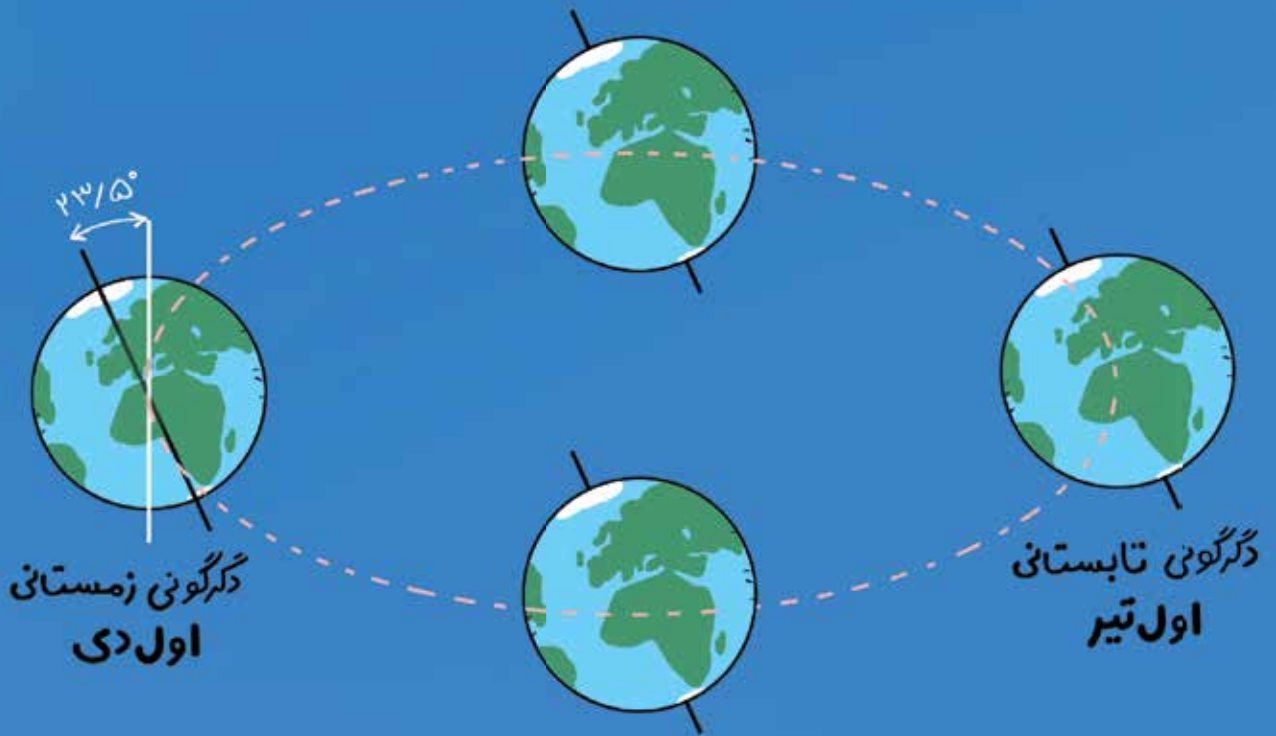
طولانی‌ترین شب

• ریحانه بهبودی
• تصویرگر: لاله ضیایی

شب یلدا از غروب
آفتاب آخرین روز پاییز (سی‌ام
آذرماه) آغاز می‌شود و با طلوع
خورشید روز بعد، یعنی نخستین روز
زمستان (اول دی‌ماه) پایان می‌یابد.
این شب از تمام شب‌های سال
طولانی‌تر است.

آیا واقعاً شب یلدا طولانی‌تر از شب‌های دیگر سال است؟ پروردگار بی‌همتای ما علت به وجود آمدن شب و روز و اسرار نهفته‌ی آن را در چرخش زمین به دور خودش در جهت غرب به شرق قرار داده است. یادت هست این حرکت از چه نوعی بود؟ با مراجعه به کتاب علوم دوم و مطالعات اجتماعی پنجم می‌توانی راجع به این حرکت اطلاعات بیشتری به دست آوری. حکمت دیگر خالق هستی، قرار دادن زاویه‌ی انحراف $23/5$ درجه در مدار چرخش زمین به دور خورشید است؛ یعنی خطی که از مرکز خورشید کمی کج است. همین انحراف مدار زمین نسبت به مدار چرخش زمین به دور خورشید، فصل‌ها را به وجود می‌آورد. نام حرکت زمین به دور خورشید را هم حتماً به یاد داری! حرکت انتقالی.

بنابراین از اول تیر ماه دگرگونی تابستانی شروع می‌شود و روزها به تدریج کوتاه می‌شود. این روند تا آخر پاییز ادامه دارد. بنابراین کوتاه‌ترین روز، آخرین روز پاییز است. اما مهم‌ترین نکته این است که زمان در حال گذر است. زمین لحظه‌ای از چرخش به دور خودش و از چرخش به دور خورشید نمی‌ایستد. روزها و شب‌ها از پی هم می‌گذرند. ماه‌ها، فصل‌ها و سال‌ها نیز همین‌طور.

طبق آنچه در تصویر بالا مشاهده می‌کنی، خورشید در ابتدای زمستان، به نیم کره‌ی شمالی زمین به طور مایل و به نیم کره‌ی جنوبی آن به طور عمود می‌تابد. بنابراین در کشورهایمانند ایران که در نیم کره‌ی شمالی زمین قرار دارند فصل زمستان و در کشورهایمانند استرالیا که در نیم کره‌ی جنوبی زمین قرار دارند، فصل تابستان است. به درستی متوجه شدی؛ علت اینکه در یک نیم کره زمستان و در نیم کره‌ی دیگر تابستان است، همین نکته است.

و او خدایی است
که شب را برای شما لباس
گردانید و خواب را مایه‌ی سکون
و آرامش شما قرار داد و روز روشن
را برای جنبش و کار مقدر داشت.
(سوره‌ی فرقان، آیه‌ی ۴۷)

بیا با هم یک سفر
به دور خورشید
داشته باشیم.

